

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101720

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляскович Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Liaskovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0247-1159

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 21-12-2023

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача: Кам'янець-Подільський ліцей №14

Код за ЄДРПОУ: 39362866

Місцезнаходження: вул. Героїв Небесної Сотні, 17, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2822

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.41, 03.41.01, 03.01, 03.01.07

Тема дисертації:

1. Діяльність державних органів із матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил УНР (листопад 1918 – листопад 1920 рр.)
2. Activities of the state bodies in the logistical support of the Armed Forces of the Ukrainian People's Republic (November 1918 – November 1920)

Реферат:

1. У дослідженні комплексно висвітлено процес діяльності державних органів влади упродовж листопада 1918 – листопада 1920 рр. щодо матеріально-технічного забезпечення Збройних сил УНР у період воєнного протистояння на території Наддніпрянської України. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що на основі залучених нових архівних джерел, матеріалів особистого походження та часописів, історичної літератури вперше комплексно досліджено і доведено значення якісного забезпечення урядом УНР потреб військовослужбовців, які захищали територіальну цілісність держави на фронті; використано багатий і

різноманітний методологічний інструментарій, що сприяло класифікації джерельної бази, аналітичному та критичному осмисленню історичної інформації для достовірної реконструкції представлених у роботі фактів; визначено особливості діяльності державного апарату постачання в процесі семи його реорганізацій, спричинених: 1) перемогою антигетьманського повстання і встановленням влади Директорії УНР; 2) відступом армії зі столиці та зменшенням підконтрольної державі території; 3) перебазуванням дивізій на територію Поділля в червні 1919 р.; 4) урядовою реформою 29 вересня 1919 р.; 5) відновленням боєздатності збройних сил у січні – червні 1920 р. та відступом союзницьких військ на територію Східної Галичини; 6) переходом Дієвої армії УНР на відвойовану територію Наддніпрянщини восени 1920 р. і початком польсько-радянського перемир'я. У всіх часових відтинках відтворено та пояснено особливості реалізації кожної ланки матеріального забезпечення, визначено як позитивні, так і негативні тенденції. Звернено увагу на те, що міжнародне становище безпосередньо впливало на продуктивність державних інститутів влади в 1919 – 1920 рр. Практичне значення роботи полягає у можливостях застосування отриманих наукових результатів для національно-патріотичного виховання учнів та студентів, особового складу Збройних Сил України, написання наукових історичних робіт, присвячених Українській революції 1917–1921 рр., та розроблення посібників з військової історії. Перший розділ дисертації присвячено огляду та аналізу історіографії, джерельної бази та характеристиці теоретико-методологічних засад роботи. У другому розділі поетапно досліджено заходи Директорії УНР у забезпеченні війська озброєнням, продовольством та спорядженням упродовж листопада 1918 – листопада 1919 рр. У третьому розділі увагу зосереджено на дослідженні забезпечення військових частин, які комплектувалися з дозволу Польської Республіки на території Поділля і стали основою для відродження Збройних Сил УНР. У четвертому розділі досліджено розбудовану урядом медико-санітарну систему лікування хворих і поранених українських військовослужбовців у районі бойових дій на їхніх різних етапах та в тилу. Отже, у дисертації проаналізовано основні ланки матеріального постачання Дієвої армії УНР, ініційованого державними інститутами влади для забезпечення боєздатності в період антигетьманського повстання, а потім у війні проти ворогів, які посягали на територіальну цілісність країни. Обґрунтовано думку про неготовність уряду протистояти викликам часу в умовах втрати стабільного центру для прийняття рішень, основних запасів майна (в основному зброї), блокади Антанти, економічної катастрофи та пандемії. Натомість у час польсько-українсько-радянської війни ключовою проблемою, що обмежувала воєнні дії, стала хронічна нестача набоїв, яка зрештою і визначила перебіг збройної боротьби.

2. The research comprehensively covers the activities of the state authorities during November 1918 – November 1920 as to the material and technical support of the Armed Forces of the Ukrainian People's Republic during the period of military confrontation on the territory of Trans-Dnieper Ukraine. The scientific novelty of the research is based on the new archival sources, materials in our personal possession and periodicals, historical literature, for the first time the importance of quality provision by the government of the Ukrainian People's Republic of the needs of servicemen who defended the territorial integrity of the state at the front is comprehensively researched and proved. A powerful and diverse methodological toolkit is used, which contributes to the classification of the source base, analytical and critical understanding of historical information to reliably reconstruct the facts presented in the work; the peculiarities of the activity of the state supply apparatus in the process of its seven reorganizations caused by: the victory of the anti-hetman uprising and the establishment of the power of the Directorate of the Ukrainian People's Republic are determined; the retreat of the army from the capital and the reduction of the territory controlled by the state; redeployment of divisions to the territory of Podillia in June 1919; government reform on September 29, 1919; the restoration of combat capability of the armed forces in January–June 1920 and the retreat of allied troops to the territory of Eastern Galicia; the transition of the Active Army of the Ukrainian People's Republic to the recaptured territory of the Dnipro region in the fall of 1920 and the beginning of the Polish–Soviet armistice. In all time periods, the peculiarities of the implementation of each link of material support are reproduced and explained, both positive and negative trends are identified. Attention is drawn to the fact that the international situation directly influenced the effectiveness of the state power institutions in 1919–1920. The practical significance of the work lies in the possibilities of applying the obtained research findings for the national-patriotic education of school pupils and college students, the personnel of the

Armed Forces of Ukraine, it facilitates the writing of scientific historical works dedicated to the Ukrainian Revolution of 1917–1921, and the development of manuals on military history. The first chapter of the dissertation is devoted to the review and analysis of the historiography, the source base and the characteristics of the theoretical and methodological foundations of the work. In the second chapter, the actions of the Directorate of the Ukrainian People's Republic in providing the army with ammunition, food and equipment during November 1918 – November 1919 are investigated step by step. In the third chapter, attention is focused on the study of the provision of military units, which were equipped with the permission of the Republic of Poland on the territory of Podillia and became the basis for the revival of the Armed Forces of the Ukrainian People's Republic. The fourth chapter examines the medical and sanitary system developed by the government for the treatment of sick and wounded Ukrainian servicemen in the area of hostilities at their various stages and in the rear. Thus, the dissertation analyzes the main links of the material supply of the Active Army of the Ukrainian People's Republic, initiated by state institutions of power to ensure combat capability during the anti-Hetman uprising, and then in the war against enemies who encroached on the territorial integrity of the country. The opinion about the unpreparedness of the government to face the challenges of the time in the conditions of the loss of a stable decision-making center, the main stockpiles of property (mainly weapons), the Entente blockade, the economic disaster and the pandemic is substantiated. Instead, during the Polish-Ukrainian-Soviet war, the chronic shortage of ammunition became the key problem limiting military operations, which ultimately determined the course of the armed struggle.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ляскович Т. Військово-санітарні потяги: організація роботи і надання медичної допомоги Збройним силам УНР у 1919 р. Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Рівне, 2019. Вип. 31. Кн. 2. С. 39–47.
- 2. Ляскович Т. Діяльність української влади із забезпечення військовиків білизною у 1919 р. (на матеріалах Поділля). Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка. Історичні науки. Кам'янець-Подільський, 2019. Вип. 12. С. 277–291.
- 3. Ляскович Т. Проблема створення та використання матеріально-технічної бази Дієвої армії УНР у баченні представників українського командного і рядового складу (1919 р.). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. Кам'янець-Подільський, 2020. Т. 30: До 70-річчя від дня народження академіка Валерія Смолія. С. 363–377.
- 4. Ляскович Т. Утворення та діяльність військових структур Польської Республіки з матеріально-технічного забезпечення дивізій УНР (квітень – жовтень 1920 р.). Wshód Europy. Studia humanistyczne-społeczne. Lublin, Vol. 8. №2 (2022). С. 36–46.
- 5. Ляскович Т. Військовики про матеріально-технічне забезпечення армії УНР (1920 р.). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : вип. 18 у 3-х т. Кам'янець-Подільський, 2019. Т. 1. С. 34–36.
- 6. Ляскович Т. Документи і матеріали фонду 9 ЦДАВО України як джерело із вивчення діяльності закупівельних комісій для армії УНР (1920 р.). Вісник Державного архіву Хмельницької області

«Подільська старовина». Хмельницький, 2019. Вип. 1(4). С. 174–178.

- 7. Ляскович Т. Питання матеріально-технічного забезпечення Армії УНР у працях сучасних українських дослідників. Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Сучасні тенденції у розвитку науки та освіти» (4 квітня 2019 р., м. Кам'янець-Подільський). Кам'янець-Подільський, 2019. С. 62–67.
- 8. Ляскович Т. Організація системи оснащення армії Української Народної Республіки восени 1919 р. (за матеріалами преси). Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції (м. Кам'янець-Подільський, 7–8 жовтня 2019 р.) Кам'янець-Подільський, 2019. С. 99–103.
- 9. Ляскович Т. Питання матеріального забезпечення Дієвої армії УНР у фокусі української преси (червень – серпень 1919 р.). Наукові праці Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський, 2019. Т. 3. С. 361–370.
- Ляскович Т. Ідея створення комітету громадської допомоги війську УНР на Вінничині та спроба її реалізації (жовтень 1919 р.). XII Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 185-й річниці з дня народження Юрія Федьковича та 160-й річниці з дня народження Степана Смаль-Стоцького : тези доповідей (м. Чернівці, 1–2 листопада 2019 р.). Чернівці, 2019. С. 105–107.
- Ляскович Т. Українська влада і соціальна допомога сім'ям військовослужбовців Збройних сил УНР у 1919 р. Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2019. Вип. 11. С. 39–41.
- Ляскович Т. Матеріально-технічне забезпечення підрозділів Дієвої Армії УНР у 1919 р. (за військовими джерелами). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 19 у 3-х т. Кам'янець-Подільський, 2020. Т. 1. С. 40–42.
- Ляскович Т. Матеріали ЦДАВО України про організацію на Поділлі закладів медико-санітарної служби армії УНР (червень – листопад 1919 р.). Вісник Державного архіву Хмельницької області «Подільська старовина». Хмельницький, 2020. №2(6). С. 72–77.
- Ляскович Т. Акція «Тиждень українського козака» на Поділлі: організація, хід, наслідки (вересень – листопад 1919 р.). Матеріали XVI Подільської наукової історико-краєзнавчої конференції. Кам'янець-Подільський, 2020. С. 82–87.
- Ляскович Т. Проблема забезпечення продовольством новобранців республіканського війська на території Наддніпрянщини у листопаді – грудні 1918 р. Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2020. Вип. 12. С. 38–40.
- Ляскович Т. Роль Румунії в організації матеріально-технічного забезпечення армії УНР у 1920 р. Modalități conceptuale de dezvoltare a științei moderne: colecție de lucrări științifice «ІІІГОП» cu materiale conferinței științifice și practice internaționale, 20 noiembrie 2020. București, România, 2020. Vol. 4. P. 118–121.
- Ляскович Т. Функціонування військових лазень-пралень в контексті поліпшення санітарного стану Дієвої армії УНР (січень – вересень 1919 р.). Specialized and multidisciplinary scientific researches : Collection of scientific papers «ІІІГОП» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, December 11, 2020. Amsterdam, The Netherland, 2020. Vol. 5. P. 142–144.
- Ляскович Т. Документи ЦДАВО України як джерело вивчення стану забезпечення Армії УНР продовольством та обмундируванням (1919–1920 рр.). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 20 у 3-х т. Кам'янець-Подільський, 2021. Т. 1. С. 40–42.
- Ляскович Т. Джерела фонду 1604 ЦДАВО України про діяльність Міністерства народного здоров'я і опікування щодо підтримки боєздатності Армії УНР у 1919–1920 рр. Архівістика: теорія, методика, практика: матеріали другої міжнародної науково-практичної конференції. Кам'янець-Подільський, 2021.

С. 133–137.

- Ляскович Т. Діяльність української закупівельної комісії в Польщі для забезпечення Армії УНР військовим майном (1920 р.). Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2021. Вип. 13. С. 76–78.
- Ляскович Т. Матеріали фонду 538 ЦДАВО України про організацію постачання збройних сил УНР на Поділлі (1919 р.). Вісник Державного архіву Хмельницької області «Подільська старовина». Хмельницький, 2021. №2(8). С. 109–113.
- Ляскович Т. УНР–Бельгія: спроба налагодження військової співпраці (літо–осінь 1920 р.). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 21 у 3-х т. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський, 2022. С. 31–32.
- Ляскович Т. Матеріальна допомога польської держави у формуванні Другої стрілецької дивізії армії УНР (лютий – квітень 2022 р.). Grail of Science. Periodical scientific journal. №14–15. May 2022. P. 642–647.
- Ляскович Т. Діяльність уряду УНР із забезпечення збройних сил кінською тягою протягом січня – серпня 1919 р. Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський, 2022. Вип. 14. С. 21–22.
- Ляскович Т. Нормативно-правова база проведення мобілізації медичного персоналу в УНР (грудень 1918 – вересень 1920 рр.). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : вип. 22 у 3-х т. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський, 2023. С. 42–45.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завальнюк Олександр Михайлович

2. OLEKSANDR ZAVALNIUK

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1778-9736

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Срібняк Ігор Володимирович
2. IHOR SRIBNIAK

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1072-761X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубко Віктор Євстафійович
2. VIKTOR HOLUBKO

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пархоменко Владислав Анатолійович
2. Vladyslav Parkhomenko

Кваліфікація: д. і. н., доцент, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0911-2941

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Код за ЄДРПОУ: 02125444

Місцезнаходження: вул. Нікольська, буд. 24, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Сергій Васильович

2. Sergey Oliynyk

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9130-1575

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Комарніцький Олександр Борисович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Комарніцький Олександр Борисович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дмитрецька Любов Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна